УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ
ФИЛОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ

10. октобар 2018. године

ИЗВЕШТАЈ О ПОДОБНОСТИ ТЕМЕ, КАНДИДАТА И МЕНТОРА ЗА ИЗРАДУ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

I ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ

1. *Датум и орган који је именовао комисију*:
Наставно-научно веће Филолошког факултета Универзитета у Београду 12. септембра 2018. године Одлуком **Бр. 2417/1** образовало је Комисију за одобрење теме за израду докторске дисертације Вишње Крстић „Intra- and Interlingual Translation through the Prism of Linguistic Fluidity and Literary Circulation (Интра- и интерлингвално превођење кроз призму језичке флуидности и циркулисања књижевности)“.

2. *Састав комисије са назнаком имена и презимена сваког члана, звања, назив уже научне области за коју је изабран у звање, датум избора у звање и назив факултета, установе у којој је члан комисије запослен:*

Ментор: др Мирјана Даничић, доцент, Англистика - Транслатологија, 13.10.2015, Филолошки факултет у Београду.

Комисија:

1. Др Јелена Вујић, редовни професор, Англистика – Енглески језик, 7.12.2016, Филолошки факултет у Београду,
2. Др Марко Чудић, ванредни професор, Хунгарологија, 20.6.2017, Филолошки факултет у Београду,
3. Др Игор Лакић, ванредни професор, Енглески језик – лингвистика, преводилаштво, Филолошки факултет, Универзитет Црне Горе.

II БИОГРАФИЈА КАНДИДАТА

Вишња Крстић рођена је 15. маја 1991. године у Панчеву. Основну школу и Филолошку гимназију (смер: живи језици – немачки језик) завршила је у Београду 2010. године. Затим уписује основне студије енглеског језика, књижевности и културе на Филолошком факултету Универзитета у Београду, где дипломира 21. јуна 2014, са просечном оценом 9,50. Студије наставља у Великој Британији, на Универзитету Ворик, где 30. новембра 2015. постаје мастер енглеске књижевности, успех: са похвалом (диплому нострификовао ENIC/NARIC центар при Министарству просвете, науке и

технолошког развоја, број решења: 612-01-02130/2016-06). Паралелно, студира и на Филолошком факултету Универзитета у Београду, где 10. фебруара 2016. дипломира са просечном оценом 10,00, одбранивши мастер рад „Више од доброг зезања: увођење сленга у наставу енглеског језика" (More than Just Great Craic: Introducing Slang into the ESL Classroom), под менторством доц. др Ненада Томовића, који је штампан у *Зборнику радова са Међународне академске конференције WEI*. Са остварених 45 ЕСПБ из области методике, педагогије и психологије, од чега 12 ЕСПБ-а у пракси, стиче звање мастер професор енглеског језика, књижевности и културе.

На Филолошком факултету Универзитета у Београду 2016. године уписује докторске академске студије на модулу Књижевност. У марту 2018. остварила је 120 ЕСПБ, положивши све испите и самосталне научне радове предвиђене програмом са просечном оценом 10,00. Од априла 2017. године, као добитница стипендије Министарства просвете, науке и технолошког развоја за развој научноистраживачких кадрова, укључена је на истраживачки пројекат Филолошког факултета под називом *Књиженство, теорија и историја женске књижевности на српском језику до 1915*, којим руководи проф. др Биљана Дојчиновић.

Објавила је научни рад у коауторсву са Маријом Булатовић под насловом „Роман *Нове* Јелене Ј. Димитријевић у контексту књижевних награда" у часопису *Књиженство*. Аутор је приказа у *Oxford Comparative Criticism and Translation (OCCT) Review*, *Књиженству*, као и у часопису *Cultural Sociology*, који је рангиран на SCI листи.

Радове је презентовала на следећим научним скуповимау иностранству:

1. *XXXVIII Годишњи састанак Америчке асоцијације за компаративну књижевност (ACLA)* на Универзитету Калифорније Лос Анђелес, САД (март/април 2018)
2. *CXXXIII Годишња конвенција Америчког друштва за модерни језик (MLA)*, Њујорк, САД (јануар 2018);
3. *(Пре)испитивање светског књижевног канона*, конференција у организацији Аустријске академије наука, Универзитет у Бечу, Аустрија (децембар 2017);
4. *VII Биенални конгрес Европске мреже за студије компаративне књижевности (REELC/ENCLS): Страх и безбедност*, на Универзитету у Хелсинкију, Финска (август 2017);
5. *XXVII Годишњи састанак Америчке асоцијације за компаративну књижевност (ACLA)*, на Универзитету Утрехт, Холандија (јул 2017);
6. *XXVII Годишња конференција Британске асоцијације за словенске и источноевропске студије (BASEES)*, на Универзитету у Кембрицу, Велика Британија (март/април 2017);
7. *Међународна академска конференција о образовању и хуманистичким наукама Института Вест Ист (WEI)*, на Факултетском клубу Универзитета Харвард, САД (август 2016.);
8. *XXI Трогодишњи светски конгрес Међународне асоцијације за компаративну књижевност (ICLA)*, на Универзитету у Бечу, Аустрија (јул 2016);
9. *XXXVI Годишњи састанак Америчке асоцијације за компаративну књижевност (ACLA)*, на Универзитету Харвард, САД (март 2016);
10. *Конференција Међународни Шекспир: превођење, адаптација и извођење* на

Универзитету Масачусетс Амерст, САД (септембар 2015).

У више наврата стручно се усавршавала у иностранству. У јуну и јулу 2016. похађала је четворонедељни програм *Института за светску књижевност* на Универзитету Харвард, за који је добила пуну стипендију Катедре за компаративну књижевност овог универзитета. У јулу 2017. на Универзитету Источна Енглија у Великој Британији похађала је програм *Међународне летње школе књижевног превођења и креативног писања* у организацији Британског центра за књижевно превођење и Националног центра за писање у Норичу. У јуну и јулу 2018. године, боравила је на Универзитету Корнел у САД у оквиру шестонедељног програма *Школе критике и теорије*, за коју јој је додељена стипендија овог универзитета. Том приликом, бавила се и прикупљањем грађе за докторску дисертацију.

Такође, добитник је стипендије Америчког друштва за модерни језик (MLA) (2018), Института за урбано и регионално истраживање Аустријске академије наука (2017), Британске асоцијације за компаративну књижевност (BCLA) (2016), као и Британске асоцијације за словенске и источноевропске студије (BASEES) (2017). Током мастер студија на Универзитету Ворик у Великој Британији, Фонд за младе таленте *Доситеја*, Министарства омладине и спорта Републике Србије, доделио јој је стипендију за најбоље постдипломце који настављају студије у иностранству на водећим светским универзитетима (2014/15). За време основних студија, три пута је била стипендиста Министарства образовања, науке и технолошког развоја Републике Србије (2011/12, 2012/13 и 2013/14).

Члан је Комитета за превођење Међународне асоцијације за компаративну књижевност (ICLA), којим председава проф. Сандра Берман (Универзитет Принстон).

Области научног интересовања: теорија превођења, компаративна књижевност, вишејезичност, културна социологија.

III БИБЛИОГРАФИЈА КАНДИДАТА

1. Крстић, Вишња. 2018. Приказ књиге *In the Name of Women's Rights: The Rise of Femonationalism* [У име женских права: раст фемонационализма]. Sara R. Farris. Duke U Press, 2017. *Cultural Sociology*, бр. 12, св. 1, 22 јан. 2018, стр. 121–122., https://doi.org/10.1177/1749975517753105.

2. Крстић, Вишња и М. Булатовић. 2018. „Роман *Нове* Јелене Ј. Димитријевић у контексту књижевних награда". *Књиженство: часопис за студије књижевности, рода и културе*, бр. VII, св. 7. https://doi.org/10.18485/knjiz.2017.7.7.6. http://www.knjizenstvo.rs/magazine.php?text=213

3. Крстић, Вишња. 2018. Приказ књиге *Седам мора и три океана: путем око света*. Јелена Димитријевић. Лагуна, 2016. „Трагом источних цивилизација". *Књиженство: часопис за студије књижевности, рода и културе*, бр. VII, св. 7. http://www.knjizenstvo.rs/magazine.php?text=224

4. Крстић, Вишња. 2017. Приказ књиге *Challenging the Myth of Monolingualism* [Преиспитивање мита о монолингвалности]. Liesbeth Minnaard и Till Dembeck (ур.). Rodopi, 2014. *Oxford Comparative Criticism and Translation (OCCT) Review*. Ур. Eleni

Philippou и Dennis Duncan.

Доступно на: http://www.occt.ox.ac.uk/cct-review/challenging-myth-monolingualism-edited-liesbeth-minnaard-and-till-dembeck

5. Крстић, Вишња. 2016. ‚More than Just "Great Craic": Introducing Slang into the Serbian ESL Classroom" [Више од „доброг зезања": увођење сленга у наставу енглеског језика у Србији], *The 2016 WEI International Academic Conference Proceedings, Harvard Faculty Club 1–3 Aug. 2016* [Зборник радова са Међународне академске конференције WEI 1-3. август 2016.] (ISSN 2167-3179 USA): стр. 303–315. https://www.westeastinstitute.com/wp-content/uploads/2016/09/Visnja-Krstic.pdf

IV ОЦЕНА ДА ЈЕ КАНДИДАТ ПОДОБАН ДА РАДИ ДИСЕРТАЦИЈУ

Увидом у биографију и библиографију кандидата, Комисија констатује да кандидаткиња Вишња Крстић испуњава услове за израду докторске дисертације. Кандидаткиња има завршене мастер студије, положене испите на докторским студијама и објављене радове, чиме показује смисао за истраживачки рад и чиме се квалификује као кандидаткиња за израду докторске дисертације.

V ОЦЕНА ПОДОБНОСТИ ПРЕДЛОЖЕНОГ МЕНТОРА

За ментора је предложена др Мирјана Даничић са Филолошког факултета у Београду, доцент за ужу научну област Англистика – Транслатологија.

Др Мирјана Даничић има вишегодишње наставно искуство у области преводилачких студија и транслатологије, учешће на великом броју научних и стручних скупова и објављено више радова из исте области. Осим што изводи наставу на универзитету, др Мирјана Даничић је и активни судски преводилац за енглески језик, један од координатора мастер студијског програма Конференцијско, стручно и аудиовизуелно превођење који се изводи на Филолошком факултету у Београду, члан Комисије за стандарде и сродна документа, Терминологија (ознака комисије КС А037), члан поткомитета „Translation, Interpreting and Related Technology" на Институту за стандардизацију Републике Србије и уредник за Науку о књижевности у научно-стручном часопису *Philologia* (ISSN: 1451-5342), што додатно показује њену упућеност у проблематику предложене теме докторске дисертације Вишње Крстић. Такође, др Мирјана Даничић је била члан комисије за одбрану докторских дисертација из области транслатологије и терминологије, менторише израду неколико докторских теза, као и више десетина мастер радова.

Библиографија ментора са најмање 5 јединица релевантних за област из које се ради докторска дисертација.

1. Даничић М. Мирјана. Неке дилеме, недоумице и изазови у настави превођења на

академском нивоу. *Иновације у настави* XXXI, 2018/1. Београд: Учитељски факултет у Београду, 141–147, UDC 81'25 81'255.2, ISSN 0352-2334. Doi: 10.5937/inovacije1801141D

2. Vujić, J, M. Daničić & T. Aralica. Caught in the Cross-fire: Tackling Hate Speech from the Perspective of Language and Translation Pedagogy. *Lodz Papers in Pragmatics* 14.1 (2008) Special issue on *Narrating Hostility, challenging hostile narratives,* 203–223. Berlin: De Gruyter Mouton. ISSN 1898-4436. https://doi.org/10.1515/lpp-2018-0010

3. Даничић Мирјана. Превођење у дигиталном добу. *Climb 5/1: Culture: Language, Literary, Translation, Library and Information Studies, Teaching Methodology and Book History*. Београд: Филолошки факултет, 2017, 171–179, UDK 004:81'255. ISSN 2560-3426 https://doi.org/10.18485/climb.2017.5.1ch13.

4. Daničić, Mirjana: Transforming the Traditional Approach to Translation Teaching Strategies. *Belgrade English Language & Literature Studies*, volume 8, 195–202, 2016, ISSN 1821-3138, UDC 371.3::811.111.

5. Даничић Мирјана. Преводилачки проблеми у припреми националне верзије правних тековина Европске уније. *Културе у преводу (тематски зборник)*. Београд: Филолошки факултет, 2016, 499–508, ISBN 978-86-6153-356-3.

6. Daničić, Mirjana, Josipović Sandra: "The translator is not just an innocent mediator". Beograd: *Philologia*, 2015/16, 13/14, 119–123, ISSN 1451-5342, UDK 81:929 Мандеј Џ.(047.53).

Комисија сматра да др Мирјана Даничић, доцент, испуњава све услове за ментора докторске дисертације коју је пријавила Вишња Крстић.

VI ОЦЕНА ПОДОБНОСТИ ТЕМЕ

ОЦЕНА:

1. *формулације назива тезе (наслова)*

На основу увида у достављени материјал, односно текст образложења теме докторске дисертације, а узимајући у обзир досадашња истраживања, Комисија сматра да је предложени наслов дисертације „Intra- and Interlingual Translation through the Prism of Linguistic Fluidity and Literary Circulation (Интра- и интерлингвално превођење кроз призму језичке флуидности и циркулисања књижевности)" прикладан и да адекватно представља суштину предложене теме истраживања.

2. *предмета (проблема) истраживања*

Предмет научног истраживања предложене докторске дисертације „Intra- and Interlingual Translation through the Prism of Linguistic Fluidity and Literary Circulation (Интра- и

интерлингвално превођење кроз призму језичке флуидности и циркулисања књижевности)“ јесте теоријско преиспитивање поделе Романа Јакобсона на интралингвално и интерлингвално превођење, као и Туријева (Gideon Toury) ревизија Јакобсонове поделе којом он раздваја *интрасемиотичко* од *интерсемиотичког превођења,* чиме се нуди унапређени модел Јакобсонове типологије. Дисертација, пак, настоји да наведену типологију истражи из социолингвистичке перспективе, указујући на феномене који доводе до језичке флуидности, померање преводилачких релација, односно истраживање последица које та померања имају по књижевност, ослањајући се на теорију циркулисања коју је формулисао теоретичар и компаратиста Дејвид Дамрош (David Damrosch).

Комисија закључује да је предложени предмет истраживања подобан својом сложеношћу, актуелношћу и значајем у области дисертације.

3. *Библиографија прелиминарних истраживања*

Кандидаткиња Вишња Крстић је приложила прелиминарну библиографију од преко 100 библиографских јединица релевантних за истраживање. Овде наводимо јединице које је кандидаткиња навела као најзначајније за истраживање:

БИБЛИОГРАФИЈА

Alexander, Ronelle. *Torlak Accentuation*. Otto Sagner, 1975.

Angelelli, Claudia V. *The Sociological Turn in Translation and Interpreting Studies*. Introduction. Edited by Claudia V. Angelelli, John Benjamins, 2014.

Apter, Emily. “Balkan Babel: Translation Zones, Military Zones.” *The Translation Zone: A New Comparative Literature*, Princeton UP, 2006, pp. 129–138.

Apter, Emily. *Against World Literature: On the Politics of Untranslatability*. Verso, 2013.

Armstrong, Nigel. *Translation, Linguistics, Culture: A French-English Handbook*. Multilingual Matters, 2005.

Baker, Mona and Gabriela Saldanha, editors. *The Routledge Encyclopedia of Translation Studies*, 2nd edition, Routledge, 2009.

Bassnett, Susan. *Comparative Literature: A Critical Introduction*. Blackwell, 1993.

Bassnett, Susan. *Translation Studies*. Routledge, 2014.

Benjamin, Walter. “Die Aufgabe des Übersetzers.” *Gesammelte Schriften IV/1*, edited by Rolf Tiedemann and Hermann Schweppenhäuser, Suhrkamp, 1985, pp. 9–21.

Bermann, Sandra, and Catherine Porter, editors. *A Companion to Translation Studies*. Wiley-Blackwell,

2014.

Bermann, Sandra, and Michael Wood, editors. *Nation, Language, and the Ethics of Translation*. Princeton UP, 2005.

Bonaffini, Luigi. "Translating Dialect Literature." *World Literature Today*, vol. 71, no. 2, Italian Literature Today, 1997, pp. 279-288. *JSTOR*, http://www.jstor.org/stable/40153045.

Bourdieu, Pierre. *The Field of Cultural Production: Essays on Art and Literature*. Columbia UP, 1993.

Bradford, Richard. *Roman Jakobson: Life, Language, Art*. Routledge, 1994.

Buchholz, Larissa. "What Is a Global Field? Theorizing Fields beyond the Nation-State." *The Sociological Review Monographs*, vol. 64, no. 2, 2016, pp. 31–60., doi:10.1002/2059-7932.12001.

Büchler, Alexandra, and Giulia Trentacosti. "Publishing Translated Literature in the United Kingdom and Ireland 1990 - 2012 Statistical Report." *Literature Across Frontiers*, pp. 1–25, www.lit-across-frontiers.org/wp-content/uploads/2013/03/Translation-Statistics-Study_Update_May2015.pdf.

Bugarski, Ranko, and Celia Hawkesworth, editors. *Language in the Former Yugoslav Lands*. Slavica Publishers, 2004.

Bugarski, Ranko, and Celia Hawkesworth, editors. *Language Planning in Yugoslavia*. Slavica Publishers, 1992.

Bugarski, Ranko. "What's in a Name: The Case of Serbo-Croatian." *Revue des études slaves*, vol. 75, no. 1, 2004, pp. 11–20. *JSTOR*, http://www.jstor.org/stable/43271227.

Burkhart, Dagmar. "Paradoxical Communication: The Bosnian Oral Ballad 'Hasanaginica' as a Pretext for Literary Texts." *Russian Literature*, vol. 59, no. 1, 2006, pp. 25–39., doi:10.1016/j.ruslit.2006.01.002.

Cintas, Jorge Díaz. "Audiovisual Translation in the Third Millennium." *Translation Today: Trends and Perspectives*, edited by Gunilla Anderman and Margaret Rogers, Multilingual Matters, 2003, pp. 192–204.

Čirgić, Adnan, Ivo Pranjković, and Josip Silić. *Gramatika crnogorskoga jezika* (Grammar of the Montenegrin Language). Ministarstvo prosvjete i nauke, 2010.

Cleary, Joe. *Literature, Partition, and the Nation-State: Culture and Conflict in Ireland, Israel and Palestine*. Cambridge UP, 2002.

Cooper, Robin, and Ruth Kempson. "Introduction." *Language in Flux: Dialogue Coordination, Language Variation, Change and Evolution*, edited by Robin Cooper and Ruth Kempson, College Publications, 2008, pp. 1–11.

Crystal, David. "Language BLANK Literature: from Conjunction to Preposition." *English Today*, vol. 15,

no. 3, July 1999, pp. 13–21., doi:10.1017/s0266078400011056.

Crystal, David. *Language Death*. Cambridge UP, 2002.

D'Haen, Theo, et al, editors. *The Routledge Companion to World Literature*. Routledge, 2012.

D'Haen, Theo. *The Routledge Concise History of World Literature*. Routledge, 2012.

Damrosch, David, editor. *World Literature in Theory*. John Wiley and Sons, 2014.

Damrosch, David. *How to Read World Literature*. Wiley Blackwell, 2018.

Damrosch, David. *What is World Literature?*, Princeton UP, 2003, pp. 1–36.

Dimitrijević, Jelena J. *Sedam mora i tri okeana: putem oko sveta* (Seven Seas and Three Oceans: Travelling around the Globe). Edited by Biljana Dojčinović, Laguna, 2016.

Dojčinović, Biljana, and Magdalena Koch. "Turkish in Cyrillic: Deep Transgression in Jelena Dimitrijević's Writings." *Književnstvo : Časopis Za Studije Književnosti, Roda i Kulture*, vol. 7, no. 7, 2017, doi:10.18485/knjiz.2017.7.7.4.

Dusi, Nicola. "Intersemiotic Translation: Theories, Problems, Analysis." *Semiotica*, vol. 2015, no. 206, 2015, pp. 181–205., doi:10.1515/sem-2015-0018.

Eco, Umberto. "The Influence of Roman Jakobson on the Development of Semiotics." *Classics of Semiotics*, Edited by Martin Krampen et al., 1987, pp. 109–127., doi:10.1007/978-1-4757-9700-8_5.

Edwards, John R. *Language, Society and Identity*. Basil Blackwell, 1985.

Fishman, Joshua, editor. *The Earliest Stage of Language Planning*. Mouton de Gruyter, 1993.

Fishman, Joshua, et al, editors. *Language Problems of Developing Nations*. John Wiley and Sons, 1968.

Franolic, Branko. "Language Policy and Language Planning in Yugoslavia with Special Reference to Croatian and Macedonian." *Lingua*, vol. 51, no. 1, 1980, pp. 55–72., doi:10.1016/0024-3841(80)90055-8.

Franolic, Branko. *A Short History of Literary Croatian*. Nouvelles Éditions Latines, 1980.

Garcia, Maria Isabel Maldonado. *Urdu Evolution and Reforms*. Punjab U, 2015.

Gołab, Zbigniew. *The Origins of the Slavs: A Linguist's View*. Slavica Publishers, 1992.

González, Luis Pérez. "Audiovisual Translation." *Routledge Encyclopedia of Translation Studies*, edited by Mona Baker and Gabriela Saldanha, 2nd ed., Routledge, 2009, pp. 13–20.

Greenberg, Robert D. "Dialects, Migrations, and Ethnic Rivalries: The Case of Bosnia-Herzegovina."

Journal of Slavic Linguistics, vol. 17, no. 1, 2009, pp. 193–216., doi:10.1353/jsl.0.0022.

Greenberg, Robert. "The Politics of Dialects among Serbs, Croats, and Muslims in the Former Yugoslavia." *East European Politics & Societies*, vol. 10, no. 3, 1996, pp. 393–415., doi:10.1177/0888325496010003002.

Greenberg, Robert. *Language and Identity in the Balkans: Serbo-Croatian and Its Disintegration*. Oxford UP, 2004.

Halle, Morris, editor. *Roman Jakobson: What He Taught Us.* Ohio Slavica, 1983.

Hasak-Lowy, Todd. "The Task of This Translator." *The Task of This Translator: Stories*, Harcourt, 2005, pp. 149–77.

Hatim, Basil. *Communication across Cultures: Translation Theory and Contrastive Text Linguistics*. U of Exeter Press, 1997.

Heilbron, Johan. "Translation as a Cultural World System." *Perspectives: Studies in Translatology*, vol. 8, no. 1, 2000, pp. 9–26., doi:10.1080/0907676x.2000.9961369.

Hlavac, Jim. "Pre- and Post-Conflict Language Designations and Language Policies: Re-Configuration of Professional Norms amongst Translators of the Bosnian, Croatian and Serbian Languages." *Target International Journal of Translation Studies*, vol. 27, no. 2, 2015, pp. 238–272., doi:10.1075/target.27.2.04hla.

Hlavac, Jim. "Re-Codified Standards from the Perspective of Language Experts: Credentials, Practice and Attitudes amongst Translators and Interpreters of the Bosnian, Croatian and Serbian Languages." *Multilingua*, vol. 34, no. 1, Jan. 2015, pp. 61–91., doi:10.1515/multi-2014-0201.

Hlavac, Jim. "Receptive Multilingualism and its Relevance to Translation Studies with Data from Interpreters of the Bosnian, Croatian and Serbian Languages." *Across Languages and Cultures*, vol. 15, no. 2, 2014, pp. 279–301., doi:10.1556/Acr.15.2014.2.6.

Hodžić, Jasmin. "O nekim sociolingvističkim aspektima 'Hasanaginice' (On Some Sociolinguistic Aspects of 'Hasanaginica')." *Književni jezik*, vol. 24, no. 1, 2013, pp. 41–54.

Isaković, Alija, editor. *Hasanaginica 1774-1974: prepjevi, varijante, studije, bibliografija* (Hasanaginica 1774-1974: Adaptations, Variants, Studies, and Bibliography). Svjetlost, 1975.

Ivić, Pavle. *Dijalektologija srpskohrvatskog jezika* (Dialectology of the Serbo-Croatian Language). Matica srpska, 1985.

Jacobsen, Per. "Forum." *Studi Slavistici*, vol. 3, 2006, pp. 317–320.

Jaffe, Alexandra et al., editors. *Orthography as Social Action: Scripts, Spelling, Identity and Power*. Mouton de Gruyter, 2012.

Jakobson, Roman. "On Linguistic Aspects of Translation." *The Translation Studies Reader*, edited by

Lawrence Venuti, 3rd ed., Routledge, 2012, pp. 126–131.

Jakobson, Roman. *On Language*. Edited by Linda R. Waugh and Monique Monville-Burston, Harvard UP, 1990.

Jakobson, Roman. *Selected Writings*. II, Mouton, 1971.

Jakobson, Roman. *Six Lectures on Sound and Meaning*. Translated by John Mapham, The Harvester Press, 1978.

Jakobson, Roman. *The Framework of Language*. U of Michigan, 1980.

Jakobson, Roman. *Verbal Art, Verbal Sign, Verbal Time*. Edited by Krystyna Pomorska and Stephen Rudy, University of Minnesota Press, 1985.

Jones, Francis R. "Passing on the Hasanaginica: Translator's Afterword." *Forum Bosnae*, vol. 51, pp. 278–288.

Jones, Francis R. "Poetry Translation, Nationalism and the Wars of the Yugoslav Transition." *The Translator*, vol. 16, no. 2, 2010, pp. 223–253, doi: 10.1080/13556509.2010.10799470.

Jones, Francis R. *Poetry Translating as Expert Action: Processes, Priorities and Networks*. John Benjamins, 2011.

Karadžić, Vuk Stefanović. *Srpski rječnik* (Serbian Dictionary). Štamparija jermenskog manastira, 1852.

Khan, Abdul Jamil. *The Politics of Language. Urdu/Hindi: An Artificial Divide*. Algora, 2006.

Kortmann, Bernd, editor. *Dialectology Meets Typology: Dialect Grammar from a Cross-Linguistic Perspective*. Mouton de Gruyter, 2004.

Kourdis, Evangelos. "The Semiotics of Subtitling of Language Variations in Television Advertisements in Greece." *Semiotics and Hermeneutics of the Everyday*, edited by Lia Yoka and Gregory Paschalidis, Cambridge Scholars, 2015, pp. 279–289.

Kuvajčić–Ižepa, Mate. *Čija je Asanaginica* (To Whom Belongs Asanaginica). Bošković, 2007.

Lindstedt, Jouko. "Linguistic Balkanization: Contact-Induced Change by Mutual Reinforcement." *Studies in Slavic and General Linguistics*, vol. 28, Languages in Contact, 2000, pp. 231–246. *JSTOR*, http://www.jstor.org/stable/40997168.

Magner, Thomas F. "Digraphia in the Territories of the Croats and Serbs." *International Journal of the Sociology of Language*, vol. 150, 2001, pp. 11–26., doi:10.1515/ijsl.2001.028.

Mahmutćehajić, Rusmir. "Tajna Hasanaginice (The Secret of Hasanaginica)." *Sarajevske sveske*, vol. 28, pp. 537–560.

Mecklenburg, Norbert. "Von Den Sitten Der Morlacken Zur Weltliteratur. Goethes Beitrag Zur Wirkungsgeschichte Der 'Hasanaginica'." *Zagreber Germanistische Beiträge*, vol. 24, 2015, pp.

77–105., doi:10.17234/zgb.24.5.

Meylaerts, Reine. “Multilingualism as a Challenge for Translation Studies.” *The Routledge Handbook of Translation Studies*, edited by Carmen Millan and Francesca Bartrina, Routledge, 2013, pp. 519–533.

Minnaard, Liesbeth, and Till Dembeck, editors. *Challenging the Myth of Monolingualism*. Rodopi, 2014.

Munday, Jeremy. *Evaluation in Translation: Critical Points in Translator Decision-Making*. Routledge, 2012.

Nakaš, Lejla. “The Ballad of Hasanaginica: Fortis’ Redaction and the Split Manuscript.” *Forum Bosnae*, vol. 51, 2010, pp. 289–312.

Nida, Eugene A. *Contexts in Translating*. John Benjamins, 2001.

Okuka, Miloš. *Srpski dijalekti*. SKD Prosvjeta, 2008.

Peco, Asim. “Jedna paralela (pisci dijalektolozi o govorima južne Srbije) (A Parallel: Dialect Writers on the Language of Southern Serbia).” *Pisci i njihov jezik*, Prosveta, 1995, pp. 160–177.

Peco, Asim. “Neki problemi 'Hasanaginice' sa posebnim osvrtom na njenu osnovnu varijantu (Some Problems of 'Hasanaginica' with Special Attention to its Basic Variant).” *Nučni sastanak slavista u Vukove dane*, vol. 4, Međunarodni slavistički centar, 1974, pp. 339–360.

Peco, Asim. “Stevan Sremac preteča dijalektologa (Stevan Sremac as a forerunner of dialectologists).” *Pisci i njihov jezik*, Prosveta, 1995, pp. 130–159.

Peco, Asim. *Pregled srpskohrvatskih dijalekata* (An Overview of Serbo-Croatian Dialects). Naučna knjiga, 1991.

Peco, Asim. *Sa naših jezičkih izvorišta* (From Our Linguistic Origins). Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, 2001.

Peco, Asim. *Stazama našega jezika* (Following the Paths of Our Language). Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, 1985.

Peco, Asim. *Vukovim jezičkim stazama* (In Vuk’s Linguistic Footsteps). Milić Rakić, 1990.

Petrović, Dragoljub, and Snežana Gudurić. *Fonologija srpskoga jezika* (Phonology of the Serbian Language). Institut za srpski jezik SANU, 2010.

Piper, Predrag, and Ivan Klajn. *Normativna gramatika srpskog jezika* (Normative Grammar of the Serbian Language). Matica srpska, 2014.

Prince, John Dyneley. “Surviving Turkish Elements in Serbo-Croatian.” *Journal of the American Oriental Society*, vol. 51, no. 3, 1931, pp. 241–261. *JSTOR*, http://www.jstor.org/stable/593448.

Radovanovic, Milorad, and Randall A. Major. “Introduction: On Serbian (Socio)Linguistics.”

International Journal of the Sociology of Language, vol. 151, 2001, pp. 1–6., doi:10.1515/ijsl.2001.045.

Sapiro, Gisèle. "How Do Literary Works Cross Borders (or Not)?" *Journal of World Literature*, vol. 1, no. 1, 2016, pp. 81–96., doi:10.1163/24056480-00101009.

Saussure, Ferdinand de. *Course in General Linguistics*. Edited by Perry Meisel and Haun Saussy. Translated by Wade Baskin, Columbia University Press, 2011.

Schooneveld, Cornelis Hendrik van, and Daniel Armstrong, editors. *Roman Jakobson: Echoes of His Scholarship*. The Peter De Ridder Press, 1977.

Shomlo Ninic, Ana. "Yugoslav literature." *Encyclopaedia Judaica*, edited by Michael Berenbaum and Fred Skolnik, vol. 21, 2nd ed., Macmillan Reference USA, 2007, pp. 420–423.

Šimundić, Mate. "Jezik narodne balade 'Asanaginice' (The Language of the Folk Ballad 'Asanaginica')." *RAD*, vol. 19, 1979.

Škaljić, Abdulah. *Turcizmi u srpskohrvatskom jeziku* (Turkisms in the Serbo-Croatian Language). Svjetlost, 1966.

Snell-Hornby, Mary. *The Turns of Translation Studies: New Paradigms or Shifting Viewpoints?* Benjamins, 2006.

Spahić, Vedad. "Status bosanskohercegovačke književnosti unutar B/H/S/C interliterarne zajednice Danas (Status of the Bosnian-Herzegovinian Literature in the B/C/S/M Inter-Literary Community Today)." *Bosanski jezik: časopis za kulturu bosanskoga književnog jezika*, vol. 13, 2016, pp. 91–106.

Sremac, Stevan. *Zona Zamfirova*. Evro Giunti, 2008.

Stanojčić, Živojin, and Ljubomir Popović. *Gramatika srpskoga jezika: za gimnazije i srednje škole* (Grammar of the Serbian Language: for Gymnasiums and High Schools), 15th ed., Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, 2014.

Steiner, Erich. "Intralingual and Interlingual Versions of a Text – How Specific is the Notion of a Translation?" *Exploring Translation and Multilingual Text Production: Beyond Content*, edited by Erich Steiner and Colin Yallop, Mouton de Gruyter, 2001, pp. 161–190.

Steiner, G. *After Babel: Aspects of Language and Translation*. Oxford: Oxford UP, 1975.

Sternglass, Marilyn. "Dialect Literature: Positive Reinforcer for Writing 'In' and 'Out' of Dialect." *College Composition and Communication*, vol. 26, no. 2, 1975, pp. 201–204. *JSTOR*, http://www.jstor.org/stable/357118.

Thomason, Sarah G. "Linguistic Areas and Language History." *Studies in Slavic and General Linguistics*, vol. 28, Languages in Contact, 2000, pp. 311–327.

Todorova, Marija. *Imagining the Balkans*. Oxford UP, 2009.

Tollefson, James W. "The Language Debates: Preparing for the War in Yugoslavia, 1980–1991." *International Journal of the Sociology of Language*, vol. 154, 2002, pp. 65–82., doi:10.1515/ijsl.2002.013.

Toury, Gideon. 1986. "Translation: A Cultural- Semiotic Perspective." In *Encyclopedic Dictionary of Semiotics*, vol. 2, ed. Thomas A. Sebeok, 1111– 24. Berlin: Mouton de Gruyter.

Toury, Gideon. 1995. *Descriptive Translation Studies and Beyond*. Amsterdam: John Benjamins.

Tulasiewicz, Witold, and Anthony Adams. "Mother Tongues in a Wider Context." *Teaching the Mother Tongue in a Multilingual Europe*. Cassell, 1998, pp. 43–62.

Venuti, L. *The Translator's Invisibility: A History of Translation*. Routledge, 2003.

Vujaklija, Milan. *Leksikon stranih reči i izraza* (Lexicon of Foreign Words and Phrases). Prosveta, 1996.

Wachtel, Andrew Baruch. *Making a Nation, Breaking a Nation: Literature and Cultural Politics in Yugoslavia*. Stanford UP, 1998.

Weinreich, Uriel. *Languages in Contact: French, German and Romansch in Twentieth-Century Switzerland*. John Benjamins, 2011.

Zethsen, Karen Korning. "Beyond Translation Proper—Extending the Field of Translation Studies." *TTR: Traduction, Terminologie, Rédaction*, vol. 20, no. 1, 2007, pp. 281–308., doi:10.7202/018506ar.

Zona Zamfirova. Directed by Zdravko Šotra, Cobra Film, 2004.

2. Циљеви истраживања

Кандидаткиња Вишња Крстић има за циљ да испита и потврди следећих шест хипотеза:

1. Односи између интра- и интерлингвалности нису стабилни, већ динамични.

2. Одређивање шта се преводи унутар, а шта изван језика, директно зависи од процеса дијахронијске стандардизације.

3. У случају вишејезичног садржаја, одређивање шта се преводи унутар, а шта изван језика, условљено је текстуалним контекстом.

4. Друштвени фактори играју значајну улогу у стандардизацији језика.

5. Језичка стандардизација уско је повезана са процесима формирања књижевних канона.

6. Језички дисконтинуитет ремети циркулисање књижевности ван простора у коме је настала.

Намера кандидаткиње је, пре свега, да укаже на механизме који доводе до померања или, пак, ремећења јасних граница између онога што се у литератури дефинише као интралингвално и интерлингвално превођење. Истраживање настоји да покаже да интра- и интерлингвалност не треба посматрати као бинарне опозиције, већ пре као читав дијапазон могућих релација које су условљене лингвистичком темпоралношћу, односно конкретном језичком стандардизацијом у датом историјском тренутку. Ово истраживање настоји да на конкретним примерима покаже комплексне начине на које се овај, у суштини теоријски, проблем одражава на преводилачке праксе. Такође, дисертација настоји да преиспита како се лингвистичка флуидност, која доводи до померања граница интра- и интерлингвалног, даље рефлектује на стварање књижевних канона – оних на националном, али и транснационалном нивоу – а, потом, и на циркулисање књижевности у преводу.

План рада и методе истраживања

План рада. У Уводу се описује предмет истраживања, одређују главни проблеми и формулишу се питања на која дисертација настоји да пружи одговоре. Након изношења циљева и очекиваних резултата, рад ће изнети хипотезе и, на основу њих, предочити аргументацију. Следи детаљан опис теоријског оквира, као и методологије која ће бити коришћена током истраживања. Уводни део завршава се прегледом постојеће литературе, у коме ће кандидаткиња покушати да идентификује аспекте који су до сада слабије обрађени и који би могли послужити као основ за изналажење оригиналних закључака.

Централна поглавља, као што се да приметити из предложеног наслова, имаће двојаки фокус – први део биће усмерен на лингвистичка, а други на књижевна питања. Будући да су Јакобсонове категорије директно условљене начином на који се дефинише језик, први део бавиће се проблематиком лингвистичке флуидности. Посебна пажња биће посвећена текстовима произашлим из усмене традиције и њиховим амбигвитетним статусом у пост-нормативној ери, што ће бити дискутовано на примеру народне баладе *Хасанагинице*, око чијег језика се данас спори неколико језичких заједница. Дисертација ће се осврнути и на последице које различито званично третирање једног истог идиома има по преводилачке праксе. У истој линији аргументације биће дискутован однос стандарда, варијетета и дијалекта, пре свега у светлу промена до којих долази услед темпоралних и просторних фактора, а на примеру романа *Зона Замфирова* и његове филмске адаптације. Централно питање поставља се у вези са улогом коју међусобна разумљивост игра при одређивању интра- и интерлингвалних односа. Поглавље у коме ће се дискусија са макро нивоа преселити на микро јесте оно у којем ће бити обрађиван проблем превођења вишејезичних књижевних текстова са енглеског на српски и обратно. Највећим делом поглавље ће се бавити проблематиком вишејезичких фраза у путопису Јелене Димитријевић *Седам мора и три океана: путем око света*. Акценат, при томе, биће на контекстуализацији, односно потреби да се језик текста и смер превођења не одређује *a priori*, већ искључиво у односу на контекст датог књижевног дела, узимајући у обзир функцију коју мултилингвални упливи врше у том хибридном окружењу.

Други део дисертације биће посвећен истраживању начина на које феномени описани у првом делу рада утичу на књижевне процесе. При томе, пажња ће се најпре усмерити на питања динамике односа званичних језика и књижевних канона, у покушају да се одгонетне у којој мери језичке норме могу (пре)обликовати национални канон. У наставку, рад ће покушати да пружи кратак приказ циркулисања српске књижевности у англофоном културном контексту. Разматрајући циркулисање српских дела у преводу на енглески, кандидаткиња ће се осврнути на статус српске књижевности у англофоним школским системима, али и на ширу проблематику циркулисања дела у преводу, а све у покушају да истражи факторе који успоравају или, у одређеним случајевима чак онемогућују, процесе културне размене. У Закључку се очекује да кратка рекапитулација обрађеног материјала пружи синтезу идеја изнетих у комплетном раду. Општи преглед појединачних поглавља биће праћен сумирањем целокупног истраживања и извођењем релевантних закључака. Финално обједињавање закључака изведених из анализираног материјала требало би да докаже валидност изнетих хипотеза, као и да одговори на централна питања постављена на почетку. На самом крају, дисертација ће покушати да понуди смернице за будућа истраживања.

Методе истраживања. Ова докторска дисертација планира да комбинује неколико истраживачких метода, пре свега у зависности од тога да ли дато поглавље посматра одређени проблем из микро или макро перспективе. Она поглавља која имају уже усмерење и посматрају одређене преводилачке феномене на конкретном књижевном делу, користиће највише анализу текста. Имајући у виду значај који се у овој дисертацији ставља на темпоралну димензију, кандидаткиња планира да комбинује синхронијски и дијахронијски приступ. Указујући на структуралне промене које су се дешавале у језику, али и преиспитивањем његовог тренутног стања, рад жели да нагласи комплементарну природу ова два – често супротстављена – приступа.

Поглавља која обрађивану тематику посматрају из ширег угла служиће се махом социолингвистичким и социокултурним приступима. Захваљујући француском социологу Пјеру Бурдјеу (Pierre Bourdieu), у многим хуманистичким дисциплинама дошло је до такозваног „социолошког заокрета". У студијама превођења (Translation Studies), од посебног значаја је интердисциплинарни оквир који је, инспирисан Бурдјеовим учењима, понудио Гидеон Тури (Gideon Toury). Мада су ови модели касније доживели неколико значајних ревизија, још увек су релевантни за студије превођења. Главна карактеристика лежи у томе што се фокус са превода сели на актере укључене у стварање и пласирање превода, било да су то преводиоци или други агенти који доприносе процесу културне медијације. Међутим, поред интерпресоналних односа, акценат се ставља и на значај различитих институција и целокупног друштва. Дисертација ће управо кроз испитивање улоге образовних и културних институција у англофоном свету покушати да прати путеве циркулисања српске књижевности у преводу.

Очекивани резултати

Очекује се да овај рад теоријски преиспита терминолошке недоумице које представљају системску препреку у дискусији преводилачких пракси. Надамо се да ће социолошки приступ понудити свеобухватније разумевање до сада парцијалног поимања изучаваног

феномена, указујући на повратну спрегу која постоји између теорије и праксе. До сада, колико нам је познато, није било студија које су се бавиле овом тематиком из социолингвистичке перспективе, а ни на предложеном корпусу. Узимајући у обзир да случајеви где лингвистичка флуидност ремети релације у процесу превођења нису усамљени, ова студија могла би да понуди нове обрасце, примењиве и на друге културне традиције. Обрађивани примери могли би да послуже као основ за даље промишљање и изналажење решења не само у домену језичких и преводилачких пракси, већ и по питању опхођења према нематеријалном културном наслеђу. На пољу компаративне књижевности, допринос ове дисертације би се огледао, понајвише, у детектовању механизама који отежавају или, пак, у потпуности спречавају циркулисање дела у преводу. Колико нам је познато, осим прегледног есеја Снежане Жабић и Поле Камениш (Paula Kamenish) под насловом „Преглед босанске, хрватске и српске поезије у преводу на енглески у САД и Канади" [A Survey of Bosnian, Croatian, and Serbian Poetry in English Translation in the U.S. and Canada] (2006), до сада није било обимнијих студија које су се бавиле статусом српске књижевности у англофоном културном контексту, посебно не у светлу језичких померања.

Начини на који се промене у стандардизацији осликавају на институционалне оквире англофоних држава обрађени су, у одређеној мери, у књизи *Језик у бившим југословенским земљама* [*Language in the Former Yugoslav Lands*] (2004) уредника Ранка Бугарског и Силије Хоксворт (Celia Hawkesworth). Од посебног значаја су есеји које су ту објавили Велс Браун (Wayles Browne) „Српскохрватски и његови наследници у САД" [Serbo-Croatian and Its Successors in the United States] и Силија Хоксворт „Српскохрватски и његови наследници на британским универзитетима" [Serbo-Croatian and Its Successors in British Universities]. Међутим, језичке промене у овој књизи нису сагледане кроз призму књижевности.

Имајући у виду другачији фокус и методологију предложене докторске дисертације, али и динамичне промене које су се одиграле од објављивања раније поменутих чланака, резултати овог истраживања могу бити оригиналан допринос науци. На крају, овде предложена тема може бити одлично полазиште за будућа истраживања, посебно у оквиру студија превођења – дисциплине чији су теоријски аспекти још увек недовољно заступљени на домаћој академској сцени.

VII ЗАКЉУЧАК СА ОБРАЗЛОЖЕНОМ ОЦЕНОМ О ПОДОБНОСТИ ТЕМЕ КАНДИДАТА

На основу наведених података, Комисија констатује да је Вишња Крстић подобна кандидаткиња за израду докторске дисертације.

На основу постављених циљева и очекиваних резултата, Комисија констатује да је предложена тема подобна за израду докторске дисертације у области Англистике, и уже, транслатологије.

На основу наведених података о предложеном ментору, Комисија констатује да је доц. др Мирјана Даничић подобна да буде ментор предложене докторске дисертације.

На основу изнетог, Комисија предлаже Наставно-научном већу Филолошког факултета Универзитета у Београду да донесе позитивну оцену о подобности кандидаткиње Вишње Крстић и предложене теме докторске дисертације „Intra- and Interlingual Translation through the Prism of Linguistic Fluidity and Literary Circulation (Интра- и интерлингвално превођење кроз призму језичке флуидности и циркулисања књижевности)“, а да се за ментора именује др Мирјана Даничић, доцент Филолошког факултета у Београду.

ПОТПИСИ ЧЛАНОВА КОМИСИЈЕ

_____

1. др Јелена Вујић, редовна професорка,
Англистика – Енглески језик, 7.12.2016,
Филолошки факултет у Београду

_____

2. др Марко Чудић, ванредни професор,
Хунгарологија, 20.6.2017,
Филолошки факултет у Београду

_____

3. др Игор Лакић, ванредни професор,
Енглески језик, лингвистика, преводилаштво, 8.12.2016,
Филолошки факултет, Универзитет Црне Горе